

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:2010/59 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/20

Karar Günü:3.1.2013

R.G. Tarih-Sayı:06.02.2013-28551

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Adalet Demokrasi ve Özgürlük Partisinin 2009 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

Kuruluşuna dair bildirge ve ekleri 3.7.2009 tarihinde İçişleri Bakanlığına kurucular kurulu adına Dr. Muzaffer Remzi KURTULMUŞOĞLU tarafından verilerek 32 kişi ile kurulan Adalet Demokrasi ve Özgürlük Partisi 19.06.2011 günlü olağan genel kurul toplantısında ismini Büyük Anadolu Partisi olarak değiştirmiş ve genel başkanlığa da Atay GÜNGÖR seçilmiştir. Büyük Anadolu Partisi olağanüstü kurultayı 29.1.2012 günü 20 delege ile toplanarak oy birliğiyle partinin kapatılmasına karar vermiştir.

II- İLK İNCELEME

Parti Genel Başkanı Y. imzalı yazıya ek olarak gönderilen 2009 yılı kesin hesap cetveli Anayasa Mahkemesi Başkanlığına 31.08.2010 tarih ve 3410 sayı ile verilmiştir.

Kesin hesapların incelenip kabul edildiğine ve birleştirildiğine ilişkin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararı sunulmamıştır.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 73. maddesinin üçüncü fıkrasında, '*Parti merkezi ve bağlı ilçeleri de kapsamak üzere iller teşkilatı her bütçe yılını izleyen Nisan ayı sonuna kadar, bir evvelki yıla ait uygulama sonuçlarını gösteren kesinhesaplarını hazırlarlar. İller teşkilatından gönderilenler ve parti merkezine ait olan kesinhesaplar, merkez karar ve yönetim kurulunca incelenerek karara bağlanır ve birleştirilir.*';

74. maddesinde, '*Siyasi partilerin mali denetimi Anayasa Mahkemesince yapılır. Anayasa Mahkemesi, siyasi partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin Kanuni uygunluğunu denetler.*

Siyasi partilerin genel başkanları, karara bağlanarak birleştirilmiş bulunan kesin hesap ile parti merkez ve bağlı ilçeleri de kapsayan iller teşkilatının kesin hesaplarının onaylı birer örneğini Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine ve bilgi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına vermek zorundadırlar. Bu belgelere, ilgili siyasi partinin aynı hesap döneminde edindiği taşınmaz ve değeri yüz milyon lirayı aşan taşınır malların, menkul kıymetlerin ve her türlü hakların değerleri ile edinim tarihlerini ve şekillerini de belirten listeleri eklenir.';

111. maddesinin (b) bendinde ise '*Siyasi partilerin 74 üncü madde hükümlerine aykırı hareket eden sorumluları hakkında, üç aydan altı aya kadar hafif hapis ve onbeş milyon liradan otuz milyon liraya kadar hafif para cezası verilir.*'

hükümleri yer almaktadır.

Kesin hesapların incelenip kabul edildiğine ve birleştirildiğine ilişkin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararının olmaması hesabın tam olarak 74. maddeye uygun sunulmadığını göstermektedir. Dolayısıyla 2009 yılı kesin hesabının Parti Genel Başkanı tarafından Haziran ayı

Esas Sayısı:2010/59 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı:2013/20

sonuna kadar Anayasa Mahkemesi Başkanlığına sunulması gerektiği yönündeki 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesi ile getirilen kurala uyulmamıştır.

Diğer taraftan, 2009 yılı kesin hesap cetvelinin Anayasa Mahkemesi Başkanlığına 31.08.2010 tarihinde verilmesi de 2820 sayılı Kanun'un 74. madde hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır.

Bu itibarla, Adalet Demokrasi ve Özgürlük Partisinin 2009 yılı kesin hesabının ilk incelemesi sonucunda;

1- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine;

2- a) Partinin 2009 yılı kesin hesabını, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 74. maddesinde öngörülen sürede Anayasa Mahkemesi'ne vermeyen parti sorumluları hakkında, aynı Kanun'un 111. maddesinin (b) bendi uyarınca,

b) Kesin hesaplarının incelenip ve onaylandığına ilişkin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararı olmadığından 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 74. ve 111. maddesinin (b) bendi uyarınca,

yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına;

3.1.2013 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Adalet Demokrasi ve Özgürlük Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2009 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren Anayasa Mahkemesi Raportörü Zekeriya AYDIN tarafından hazırlanan esas inceleme raporu, Anayasa ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Kanun'un ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde, Parti Genel Merkezinin 3.000 TL bağış gelirinin, 139,80 TL temsil ve ağırlama giderinin, 334,64 TL haberleşme giderinin, 65 TL bakım onarım giderinin olduğu ve 2.460,56 TL'nin ertesi yıla devrettiği anlaşılmaktadır.

Bu bilgilere göre Partinin, 2009 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu haliyle 2009 yılı birleşik kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

II- SONUÇ

Adalet Demokrasi ve Özgürlük Partisinin 2009 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

1- Partinin 2009 yılı kesin hesabında gösterilen 3.000 TL gelir, 539,44 TL gider ile 2.460,56 TL nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- İlk inceleme toplantısında verilen karar gereğince, Partinin 2009 yılı kesin hesabını 2820 sayılı Kanun'u'na 74. maddesinde öngörülen sürede Anayasa Mahkemesine vermeyen parti sorumluları hakkında aynı Kanun'un 111. maddesinin (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

3- İlk İnceleme toplantısında verilen karar gereğince, kesin hesaplarının incelenip ve onaylandığına ilişkin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu kararının olmaması nedeniyle Siyasi Partiler Kanunu'nun 74. ve 111. maddesinin (b) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

3.1.2013 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Başkanvekili
Haşim KILIÇ	Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN
Üye	Üye	Üye
Mehmet ERTEN	Serdar ÖZGÜLDÜR	Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Üye	Üye	Üye
Zehra Ayla PERKTAŞ	Recep KÖMÜRCÜ	Burhan ÜSTÜN
Üye	Üye	Üye
Engin YILDIRIM	Nuri NECİPOĞLU	Celal Mümtaz AKINCI
Üye	Üye	Üye
Erdal TERCAN	Muammer TOPAL	Zühtü ARSLAN